

TÜED

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

AYLIK HABER BÜLTENİ

YIL: 19

SAYI: 218

OCAK 2021

**ERGÜN,
CNN TÜRK
ANA HABER'E
KONUŞTU:
"EK ÖDEME ORANI
YÜZDE 10 OLMALI..."**

Emekliler için vergi iadesinin yerine getirilen ek ödeme uygulamasında mevcut oran yüzde 4-5 arasında değişiyor. Türkiye Emekliler Derneği ise bu oranın yüzde 10'a çıkarılmasını istedi.

Talep, emekliye yüzde 4-5 seviyesinde verilen ek ödemenin artması. Gerekçe ise oranın yıllar içinde düşük kalması. Çalışanlar ve emekliler 2006'ya kadar harcamaları karşılığında fiş topluyor, bu fişleri zarflara işleyerek vergi iadelerini alıyorlardı. 2006'da rafa kalkan bu sistemin yerine emekliler için ek ödeme, çalışanlar için asgari geçim indirimi uygulaması getirildi. Emekliler için de ek ödeme oranı yüzde 4-5 olarak belirlendi.

Devamı 4. sayfada

**AYKIRI:
"2000
sonrası
İntibak da
TÜED
sayesinde
gerçekleşecek..."**

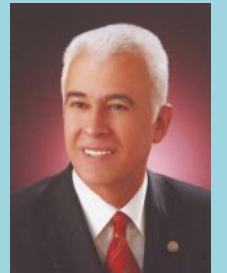
Kısa adı TÜED olan Türkiye Emekliler Derneğimizin Genel Sekreteri ve Kayseri Şube Başkanı Gazi Aykırı, "Biz mücadeleden kaçmayız. 2000 sonrası emekliler için ve emeklilik hakkını bekleyen EYT'liler için de aynı kararlılıkla intibak mücadelesi sürdürüyoruz.

Devamı 3. sayfada

EMEKLİLİKTE İNTİBAKIN ÖNEMİ

Sosyal güvenlik sistemimizde yapılan her bir değişiklik, emekli aylıklarında farklılıkları getirmiş ve dönemsel eşitsizlikler nedeniyle, emekli aylıklarında eşitliğin sağlanması için intibak talepleri giderek artmaya başlamıştır. Geçmişten günümüze kadar bağlanan emekli aylıklarının hesaplanma parametrelerine göre bir değerlendirme yapıldığında; 13 ayrı emekli grubu ile karşılaşmıştır. Bu uygulama, sistemin norm ve standart birliğine aykırı bir sonuç getirmiş, prim kazançları ve prim ödeme gün sayıları eşit olan sigortalılara eşit aylık bağlanmadığından, oluşan haksızlığın giderilmesi amacıyla, 2000 öncesi SSK emeklilerine intibak yapılmıştır. 6283 sayılı Kanunla yapılan intibakı gündeme getiren ve 20 yılı aşkın bir süre mücadele eden Türkiye Emekliler Derneği, emeklilerimizin bu mutluluğunda en büyük pay sahibi olmuştur. Elbette, intibak taleplerimizi değerlendiren ve sonuçlandıran Hükümetimize de teşekkürü bir borç biliyoruz.

BAŞYAZI

Devamı 3. sayfada

**Kazım ERGÜN
Genel Başkan**

BATMAN'DA TEMELLER ATILDI

2015 yılında TOKİ işbirliği ile emeklilerimize konut yapımı için hazineden devri yapılan arazilerin proje çalışmalarının bitmesinin ardından, 2021 Ocak ayında temeller atıldı.

Temel atma törenine Batman Milletvekili Ziver Özdemir, İl Genel Meclis Başkanı Vahap Akbaş ve Ak Parti İl Başkanı Akif Gür ile İl Yönetim Kurulu Üyeleri katıldılar. Törende TÜED Batman Şube Başkanımız Hüseyin Ekmen ve Şube Yönetim Kurulu üyelerimiz de katıldı. 43 blok ve 908 daireden oluşan projenin çalışmalarının hızla sürdürüldüğünü belirten Şube Başkanımız Ekmen; "Çiğerlo TOKİ Projesi kapsamında 2+1 nitelikli 420 adet brüt 75 metrekare ve 3+1 nitelikli 180 adet brüt 110 metrekareden oluşan konutlar yapılmaktadır. Yine proje kapsamında; Camii, market ve diğer sosyal aktivite alanları bulunacaktır. Emeklilerimize, gazi ve şehit ailelerimiz ile evi olmayan vatandaşlarımıza hayırlı uğurlu olsun" dedi.

BARTIN ŞUBEMİZİN KONUKLARI DERNEĞİMİZE ÜYE OLDULAR

Bartın Şube Başkanlığımızı ziyaret eden Ak Parti Belediye Başkan Adayı Yusuf Ziya Aldatmaz, İyi Parti Bartın İl Başkanı Mehmet Kasapoğlu, Bartın Terziler Odası Yönetim Kurulu Üyesi Şinasi Aksu ile Bartın Zenginler Mobilya ve Mermer Sanayii Sahibi Mehmet Zengin ziyaretleri sırasında derneğimize üye oldular.

Ziyaretlere ilişkin bir değerlendirme yapan Şube Başkanımız Ali Kalaycı ziyaretlerden duyduğu memnuniyeti belirterek; "Şehrimizin ileri gelenlerinin derneğimizin çalışmalarını bizzat yerinde görmek istemeleri, bizleri ziyadesiyle mutlu etti. Kendilerine çalışmalarımız hakkında kapsamlı bilgiler sunabildik. Onlar da faaliyetlerimizi takdirle karşılayarak derneğimize üye oldular. Emeklinin hak arama mücadelesinin yegane çatısı olan Türkiye Emekliler Derneğine güç kattıkları için kendilerine şükranlarımızı sunuyor ve hoş geldiniz diyorum" dedi.

EMEKLİLİKTE İNTİBAKIN ÖNEMİ

2000 öncesi yapılan intibakın 2000 sonrası emekli olanlara uygulanmaması, bir başka eşitsizliği getirmiştir. Bu konu, Derneğimizin birinci ve en önemli maddesi durumuna gelmiş, her bir emekli Derneğimizden intibakın sonuçlanmasını talep etmektedir. Derneğimiz, bir talep kurumudur. Hükümetimizle ve yetkililerle bu konuyu paylaşıyoruz. İntibakı öne çıkaran bir başka gerekçe ise, 2000 sonrasında ve özellikle de Ekim 2008 sonrasında emekli aylıklarında oluşan kayıplardır. Bu kapsamda, dosyaları incelenecek ve intibakları yapılacak olan yaşlılık, maluliyet ve ölüm dosya sayısı, 4 milyonu aşmıştır. Böylesine bir kitlenin aylıklarındaki kayıplara çözüm bulunmalı ve emekli aylıklarında eşitliği sağlayacak intibakın yapılması geciktirilmemelidir.

2000 öncesinde emekli olanlara 6283 sayılı Kanunla yapılan intibakla prim kazançları ve prim ödeme gün sayıları eşit olanların aylıklarında eşitlik sağlanmış; prim ödeme gün sayısı 5000 günün altında kalan emeklilerin prim kazançları (gösterge değeri) düşük olanlar, intibaktan yararlanamayan kesim olmuştur. Bunun nedeni ise, 2000 öncesinde emekli olanlara uygulanan 506 sayılı Kanunun 96. maddesinde yer alan en az aylık bağlama oranı yüzde 70 olarak emekli aylığı hesaplamalarında değerlendirilmesi gösterilebilir. Bu kapsamda olanların aylıklarına intibak uygulanmasına rağmen, prim ödeme gün sayısı ve gösterge değeri düşük kaldığından aylıklara iyileştirme yapılamamıştır.

Normal gösterge ve üst göstergeden aylık alanların intibak iyileştirmelerinden 2 milyona yakın gelir ve aylık alanlar yararlanmış, 1 Ocak 2013

itibariyle aylıklarına yansıtılmış; kimi 10 TL, kimine ise 400 TL gibi artışlar yapılmıştır.

4447 sayılı Kanunla, 2000 öncesinde uygulanan gösterge sisteminin kaldırılması, eşitliğin bozulmasına neden olmuştur. Prim kazançları esas alınarak 2000 sonrası dönem için de gösterge sistemi yeniden getirilmeli, 2000 öncesi gibi prim kazançlarına göre son beş yıl ve son 10 yıl prim kazancı üzerinden aylıklar hesaplanmalı; bu teknik işlem sonrasında 6283 sayılı intibak kanunu kriterlerine göre emekli aylıklarına intibak yapılmalıdır.

2000 sonrasında SSK emeklilerinin aylıklarının hesaplanması, çalışılan dönemlerdeki mülga kanun hükümlerine göre "karma sistem" üzerinden yapılmıştır. Bu düzenleme, emekli aylıklarını düşüren bir uygulamaya dönüşmüştür. 2000-Eylül 2008 döneminde aylık bağlama oranı kademeli öngörülmüş; örneğin ilk 10 yıl için her 360 gün için yüzde 3,5, sonrası 5400 gün için yüzde 2 olarak belirlenmiş; Ekim 2008 sonrası için her 360 gün için yüzde 2 olarak kararlaştırılmıştır. Primlerin güncellenmesi ise, 2000-Eylül 2008 döneminde yıllık tüfe ve gelişme hızının tamamı dikkate alınırken, Ekim 2008 sonrasında yıllık tüfe ve gelişme hızının yüzde 30'u değerlendirilmiştir. Bu değişiklik, özellikle de asgari ücret üzerinden çalışanların, aylıklarının düşmesine neden olmuştur. Bu gerekçelerle intibak ve aylıkların yeniden hesaplanması bir ihtiyaç halini almıştır. Bu yapıldığında, hiçbir emeklinin hakkı yenmeyecek, nimet/külfet dengesi de sağlanmış olacaktır.

Sosyal güvenliğin adaleti eşitlik ile sağlanır.

Baştarafı
1. Sayfada

BAŞYAZI

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

TÜED Genel Sekreterimiz Gazi AYKIRI:

"2000 ÖNCESİ İNTİBAK'IN MÜCADELESİNİ BİZ VERDİK, 2000 SONRASI İÇİN DE VERİYORUZ..."

Kısa adı TÜED olan Türkiye Emekliler Derneğimizin Genel Sekreteri ve Kayseri Şube Başkanı Gazi Aykırı, 2000 öncesi emeklilerin intibak sorununun çözümü için neredeyse 21 yıl mücadele ettikleri ama sonunda bu hakkı elde etmenin haklı gururunu yaşadıklarını söyledi. "Biz mücadeleden kaçmayız. 2000 sonrası emekliler için ve emeklilik hakkını bekleyen EYT'liler için de aynı kararlılıkla intibak mücadelesi sürdürüyoruz. Bütün Türkiye şunu biliyor ki; emeklinin intibak meselesini ilk gündeme getiren, bununla yetinmeyip yerel mahkemelere davalar açan, bu davaları Yargıtay aşamalarına, Anayasa Mahkemesi aşamalarına ve hatta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) aşamalarına kadar taşıyan yegane kuruluş, Türkiye Emekliler Derneği'dir" diyen Gazi Aykırı şunları söyledi:

"TÜED kurulduğu tarih olan 1970 yılından bu yana, emeklinin hak arama mücadelesinin yegane temsilcisi olmuştur. Emeklinin; İntibak sorununu, banka kuyrukları sorununu, promosyon talebini, bayram ikramiyesi talebini ilk olarak dile getiren ve bu sorunların çözümü ve taleplerin yerine getirilmesi için AİHM kapılarına kadar dayanan tek kuruluş Türkiye Emekliler Derneği olmuştur. Bunları bilmemek, bu başarıları hafife almak veya başkalarına pay biçmeye çalışmak en yalın ifadesiyle, bu kuruluşa haksızlıktır. Konut Edindirme Yardımı adı altında toplanan ve bir fonda biriken paraların iadesi de TÜED'in talepleri sonucunda gerçekleşmiştir. Bizler, emeklilerimizin adına talep etme makamlarıyız, lakin bununla da yetinmez, hukuki sınırlar içerisinde emeklinin haklarını sonuna kadar savunmayı da sürdürürüz. Başvurulacak ne kadar mahkeme, resmi makam, siyasi oluşum varsa hepsinin kapısını aşındırmışızdır. Sorunların, yeni yasalar çıkarılacak çözülecek olması durumunda da, parlamentomuzu bilgilendiren, çözüm yolları öneren kuruluş yine TÜED'dir.

2000 öncesi emekli olanların intibak meselesini nasıl çözüme kavuşturduk ve en düşük emekli aylığının Ocak 2021 itibariyle 2.420 TL seviyesine ulaşmasını sağladıysak, bu rakamı yükseltmek ve 2000 sonrası

AYKIRI:
"Milyonlarca dosya elden geçti. TÜED hep oradaydı..."

emeklilerimize intibak hakkını kazandırmak için de aynı kararlılıkla mücadele ediyoruz. Bundan hiç kimsenin en ufak bir şüphesi bile olmamalıdır. Nitekim bu davayı AİHM'e kadar taşıyarak bu kararlılığımızı gösteren, AİHM ve Anayasa Mahkemesi'nden sorunun çözüm yerinin parlamento olduğunun tespitini yaptıran yine ve sadece TÜED'dir.

Ancak unutulmamalıdır ki, emeklilerin haklarının alınması için emeklilerimizin güçlü bir çatı altında birleşmesi ve bu mücadelelere destek vermesi gerekmektedir.

KAZIM ERGÜN, CNN TÜRK ANA HABER'E KONUŞTU: "EK ÖDEME ORANI YÜZDE 10 OLMALI..."

Emekliler için vergi iadesinin yerine getirilen ek ödeme uygulamasında mevcut oran yüzde 4-5 arasında değişiyor. Türkiye Emekliler Derneği ise bu oranın yüzde 10'a çıkarılmasını istedi...

Talep, emekliye yüzde 4-5 seviyesinde verilen ek ödemenin artması. Gerekçe ise oranın yıllar içinde düşük kalması. Çalışanlar ve emekliler 2006'ya kadar harcamaları karşılığında fiş topluyor,

bu fişleri zarflara işleyerek vergi iadelerini alıyorlardı. 2006'da rafa kalkan bu sistemin yerine emekliler için ek ödeme, çalışanlar için asgari geçim indirimi uygulaması getirildi. Emekliler için de ek ödeme oranı yüzde 4-5 olarak belirlendi.

Türkiye Emekliler Derneği Başkanımız Kazım Ergün, yıllar içinde asgari geçim indiriminin artırılarak memurun korunduğunu buna karşın emekliler için ek ödeme oranının sabit kaldığını söyledi. 'Ek ödeme oranı yüzde 10'a çıkarılsın' talebini şu örneği vererek anlattı:

Emekli 180 lira ek ödeme istiyor

DÜŞÜK GELİRLİ EMEKLİYE DESTEK

Emeklilerin harcamalarına yüzde 8 ila 18 arasında KDV ve OTV uygulanırken, ek ödeme oranının yüzde 4-5'te kalmaması gerektiğini vurgulayan Ergün, şöyle konuştu: "Elektrik, doğal gaz ve su faturalarındaki vergi ödemeleri ile emekli aylıkları küçülmekte. Gıda harcamalarından yüzde 8 vergi alınmaktadır. Oranın yüzde 10'a çıkarılmasıyla ortalama 90 lira olan ek ödeme miktarı yaklaşık 180 liraya yükseltilmelidir."

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün, emekliler için vergi iadesinin yerine getirilen ek ödeme uygulamasındaki oranın yüzde 10'a çıkarılmasını talep etti.

EMEKLİLERDEN HÜKÜMETE ÇAĞRI: EK ÖDEME ORANI YÜZDE 10 OLMALI

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün, emekliler için vergi iadesinin yerine getirilen ek ödeme uygulamasındaki yüzde 4-5'lik oranın yüzde 10'a yükseltilmesini talep etti.

Ergün, çalışanlar ve emeklilerin harcamalarının karşılığında topladıkları fişleri zarflara işlemek suretiyle vergi iadesi aldığını anımsadı. Bu sistem 2006'dan itibaren emekliler için ek ödeme, çalışanlar için asgari geçim indirimi uygulamasının getirilmesiyle belirlenen Ergün, ek ödeme için yüzde 4-5'lik oranların belirlendiğini vurguladı.

Kazım Ergün, bekle bir çalışan bu yıl 268 lira asgari geçim indirimi alırken, emeklilerin ek ödemesinin ortalama 90 lira olduğunu belirtti. Ergün, emeklilerin 100 liralık fişleri topladığını, emeklilerin 100 liralık fişleri topladığını ve 100 liralık fişleri topladığını anımsadı. Ergün, emeklilerin 100 liralık fişleri topladığını anımsadı.

Ergün, çalışanlar ve emeklilerin harcamalarının karşılığında topladıkları fişleri zarflara işlemek suretiyle vergi iadesi aldığını anımsadı. Bu sistem 2006'dan itibaren emekliler için ek ödeme, çalışanlar için asgari geçim indirimi uygulamasının getirilmesiyle belirlenen Ergün, ek ödeme için yüzde 4-5'lik oranların belirlendiğini vurguladı.

Kazım Ergün, bekle bir çalışan bu yıl 268 lira asgari geçim indirimi alırken, emeklilerin ek ödemesinin ortalama 90 lira olduğunu belirtti. Ergün, emeklilerin 100 liralık fişleri topladığını, emeklilerin 100 liralık fişleri topladığını ve 100 liralık fişleri topladığını anımsadı. Ergün, emeklilerin 100 liralık fişleri topladığını anımsadı.

YENİŞAFAK / 23.01.2021
YENİDÖNEM / 23.01.2021

Diyelim ki 3 bin lira emekli maaşı olan yüzde 4'ten 120 lira ek ödeme alıyor. Yüzde 8-10 noktaya taşırırsanız 3 bin maaş için 300 lira ek ödeme almış olur. Yaraya merhem olacak ekmeği, katığı artmış olacak.

İSMAİL BUTUROĞLU: "EMEKLİYE YAPILAN ZAM YETERSİZ; GERÇEKÇİ AYLIK TESPİT EDİLSİN..."

Kastamonu Şube Başkanımız İsmail Buturoğlu birinci altı ay için emekli maaş zamlarının yetersiz kaldığını söyledi; yüzdeleri zamların emeklileri korumadığını belirtti ve seyyanen zam yapılmasını, gerçekçi bir asgari emekli aylığının tespit edilmesini istedi.

Buturoğlu, 2021 yılı birinci altı ay emekli zamlarının SSK ve Bağ-Kur emeklileri için % 8,37, memur emeklileri için %7,33 olarak belirlendiğinin hatırlattıktan sonra, "TÜİK, % 90 emeklinin harcaması olmayan 418 madde üzerinden yaptığı

araştırmayla, genel enflasyonu hesaplamaktadır. Bu hesaplama yönteminin değiştirilmesi ve emeklilerin gerçek harcamaları üzerinden bir hesaplama yapılması

gereklidir. Özellikle, emeklilerin mutfak ve konut giderlerindeki yüksek artışların emekli aylıklarına yansımaları sağlanmalı ve emeklilerimize daha fazla destek olunmalıdır" dedi.

FİYAT ARTIŞLARINA ÇÖZÜM BULUNMALI

**Gazi
AYKIRI**

**Genel
Sekreter
-
Kayseri
Şube
Başkanı**

www.tuedkayseri.org.tr

Ekonominin temel kuralları arasında fiyat istikrarı çok önemli bir yer tutmaktadır. Gelişmiş ülkelerin tüketici fiyat artışlarına bakıldığında, bir istikrardan söz edilebilir. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde ise, geçmişten günümüze kadar uzanan süreçlerde, fiyat istikrarı sağlanamamış, bunun bedelini toplum ödemiştir. Yüksek enflasyon; hane halklarının alım gücünü düşürdüğü gibi, yatırım, üretim ve istihdam açısından da zorluklar getirmektedir.

İstihdamı artıracak hedefler belirlenmeden, geleceğe güvenle bakılamaz. İstihdam, sosyal güvenliğin de gelir kaynağı olduğu gibi, emeklilik için de vazgeçilemez bir insan hakkıdır. Kayıt dışı istihdamla mücadele de daha kararlı bir politika izlenmelidir. Alın terinin karşılığı olan ücret, vergi ve prim ödemelerinde hiçbir kurum veya kişiler, kayıt dışı istihdam ile haksız kazanç elde etmemelidir.

Gençlerimizin geleceğe güvenle bakması ve istihdamda değerlendirilmesi, yalnızca piyasa koşullarına bırakılacak bir konu olarak görülmemelidir. Devlet, istihdamı yönlendirmeli ve gerektiğinde devlet eliyle de yatırımların yapılması yoluna da gitmelidir. İşsizlik, bir ülkenin kaynaklarının heba edilmesi demektir.

Türkiye gibi doğal ve insan gücü zenginliği olan bir ülkenin gelişmiş ülkeler arasında yer alması için yeni programlar ve hedefler belirlenmelidir. Devlet ve millet olarak enerjimizi bu yönde kullanmalıyız. Enflasyonda kalıcı düşüşün sağlanabilmesi için maliye ve para politikası arasında eşgüdüm sağlanmalı, her alanda tasarruf yapılmalı ve faiz geliri yerine yatırımlara yönlendirilmelidir. Tarım sektöründen başlanarak, yatırım ve üretim

seferberliği yapılmalıdır. Ülkemizin kaynakları, başka ülkelere gelir olarak transfer edilmemeli, kendi insanımızı koruyacak planlamalar yapılmalıdır.

Eğitim ve istihdam arasında sağlıklı ve dengeli bir planlama yapılmalı ve işgücümüzün istihdamına yönelik yatırımlara öncelik verilmelidir.

Emekliler, Yüksek Enflasyonun Mağduru Olmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan hesaplamalarla, emekli aylıklarına uygulanan altı aylık tüfe artışına göre zamlar yapılmaktadır. Resmi fiyat artışlarıyla, emeklilerimizin harcamalarındaki artışlar kıyaslandığında, tüfe oranlarına göre yapılan zamların emeklilerimizi koruyan bir sistem olmadığı net bir şekilde görülmektedir.

2020 yılında korona virüs salgını ile birlikte ekonomideki zorluklar ve buna bağlı olarak fiyatlar aşırı derecede yükselmiştir. Emekli aylıklarına yapılan artışlar, çarşı-Pazar fiyatlarının çok altında kalması, yaşam koşullarını olumsuz etkilemiştir. En az emekli aylığının 1.500 TL olduğu günümüzde, bu aylık ile geçinmek “mucize” olarak değerlendirilmektedir. Gıda ürünlerine, doğalgaz, su ve elektrikte görülen artışlar, emeklilerimizin belini bükmektedir. Bu nedenle, emekli aylıklarının hesaplanması ve artışında daha gerçekçi bir kriterin getirilmesi gerekir. Taban emekli aylığı asgari ücretin neti ile eşitlenmelidir. Bu şekilde emeklilerimizin bir nefes almasına fırsat tanınmış olur.

Emeklilerimizi “muhtaç” durumdan çıkarmak, ülkeyi yönetenlerin birinci sorumluluğu olarak görülmelidir. Emeklisi, mutlu bir ülkede yaşamak, sosyal devlet olmanın da bir gereği olarak değerlendirilmelidir.

SAĞLIK, EĞİTİM VE İSTİHDAMDAKİ ZORLUKLAR

Dünyada olduğu gibi, Türkiye’de zorlu bir süreçten geçmektedir. Korona virüs salgını ile birlikte, sağlık sorunları birinci önceliğimiz olmuştur. Nüfusun ağırlıklı olarak bağışıklık kazanması için aşı en acil ihtiyaç haline gelmiştir. Toplumun ve ekonominin korunması için sağlık stratejimiz çok iyi planlanmalıdır. Korona virüs ile mücadelede başarılı olan ülkeler, geleceğe daha güvenli bakacaktır. Millet olarak üzerimize düşen tedbirlere uymakla birlikte, ülkeyi yönetenlerin ekonomik ve sosyal sorunlara çözüm bulma gibi görevleri vardır.

Bu zorlu süreçte canı pahasına görevlerini eksiksiz yapan sağlık çalışanlarına minnet borçluyuz. Başta sağlık çalışanları olmak üzere, toplumun aşılınması büyük önem taşımaktadır. Bu konuda geç kalınmamalı ve her türlü tedbir elden bırakılmamalıdır. Yaşlılarımız ve emeklilerimiz, son bir yılda “evde kal” çağrılarına tam olarak uymuş, devletine ve milletine destek olmuştur. Aşıda, yaşlı ve emeklilerimize öncelik tanınmalı ve seri aşılammalar yapılmalıdır.

Bugün kendi aşıımızı üretememenin zorluklarını yaşıyoruz. İthalatın çözüm olmadığı bir kez daha görülmüştür. Cumhuriyetin yokluk içinde kurduğu ve aşılarımızın laboratuvarı olan Hıfızısıhha Enstitüsü’nün kapatılması, doğru bir karar olmamıştır. Böylesine bir sağlık merkezinin kapatılmasının izahı olamaz. Geçmişte aşı üretimiyle, enfeksiyon hastalıklarıyla mücadele eden ender bir ülke olan Türkiye, bugün aşı ithal eden bir ülke konumuna gelmiştir. Kendi yatırımlarımızın kıymetini bilmeliyiz. Salgınla mücadelede stratejik bir öneme sahip olan aşı üretiminde kararlı bir politika izlenmelidir.

Okullar kapalı olduğundan uzaktan eğitim yapılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı’nın sorumluluğunda olan uzaktan eğitimden her bir çocuğumuz eşit

yaralanabildi mi? İnterneti ve bilgisayarı olmayan çocuklarımıza yardım eli tam olarak uzatılabildi mi? Üzülerek belirtmeliyiz ki, kırsal kesimde yaşayan çocuklarımız uzaktan eğitimi yeterince alamamıştır. Devlet, bu gibi durumlarda seferber olmalıydı. Sınava aynı sorularla giren çocuklarımızın başarısızlığının sorumlusu kim olacak?

Eğitim, bir ülkenin geleceğine yapılan en değerli ve önemli yatırımdır. Yatırım, üretim ve istihdamın alanında başarılı olmamız için iyi ve kaliteli eğitime ağırlık verilmelidir. Eğitime yapılan yatırım, insana yapılan en değerli kaynaktır. Eğitim de fırsat eşitliği, anayasal bir yükümlülüktür. Özel okullar, fırsat eşitliği bozan bir süreci getirdiğinden, devlet okulları daha fazla desteklenmeli, taşınabilir eğitimin zorluklarına çözüm getirilmeli ve yerinde eğitim verilmelidir.

Millet ve devlet olarak büyük bir mücadelenin içinde olduğumuz bir süreçten geçmekteyiz. Bu zorlu süreçte esnafımıza yönelik teşvikler, gelişmiş ülkelerin sosyal paketleri yanında yetersiz kalmış ve hizmet sektöründe işini kaybedenlerin sayısı artmıştır.

Kısa çalışma ve zorunlu izin uygulamalarıyla istihdam korunmaya çalışılmıştır. Kısa çalışma ve ücretsiz izin uygulamaları, işverenin tek başına aldığı kararlar olduğundan, işçilerin tercihleri karşılıksız kalmıştır. Çalışanlar üzerinde bir baskıya dönüşen kısa çalışma ve ücretsiz izin uygulamalarıyla, ücretlerde kayıplar yaşanmış, emeklilik primlerin ödenmemiştir. Bu sürelerle ilişkin prim borçlanmanın olmamasına, emekliliği geciktirecek bir kayıp olarak bakılmalıdır. Bu sürelerde ödenmeyen emeklilik primlerinin, işçilerin kendi fonu olan işsizlik sigortasından karşılanması yoluna gidilmelidir.

**Arif
YILDIZ**

**Genel
Eğitim
Sekreteri
-
Kartal
Şube
Başkanı**

www.tuedkartal.org.tr

ERSAL: "Gerçekçi bir asgari emekli aylığı tespit edilmeli..."

Türkiye Emekliler Derneği Genel Teşkilatlandırma Sekreterimiz ve Isparta Şube Başkanımız Abdülkadir Ersal, 2021 yılı birinci altı ay emekli zammı yüzde 8,37 olarak açıklandığını söyledi.

Başkan Ersal, yapılan zamların yetersiz kaldığını değerlendirdi. 2021 yılı birinci altı ay emekli zamları, SSK ve BAĞ-KUR emeklileri için yüzde 8,37, memur emeklileri için yüzde 7,33 olarak açıklandı. Yapılan zamların yetersiz kaldığını değerlendiren Türkiye Emekliler Derneği Genel Teşkilatlandırma Sekreteri ve Isparta Şube Başkanı Abdülkadir Ersal, "Yüzdeli zamların emeklilerimizi korumadığından seyyanen zamların yapılmasını ve gerçekçi bir asgari emekli aylığının tespit edilmesini" istedi.

ZAMLARIN YANSIMASI

Toplu sözleşme gereği memur ve memur emeklilerinin Ocak aylıklarına yüzde 3 zam uygulanacak. Yüzde 3'lük zamma ek olarak yüzde 4,37'lik enflasyon farkı ile birlikte memur emeklilerinin aylıkları yüzde 7,33 artacaktır. SSK ve BAĞ-KUR emeklilerine

**Abdülkadir
ERSAL**

yapılacak zam ise, son altı ayda gerçekleşen tüfe oranı olan yüzde 8,37 olarak uygulanacaktır. Buna göre; SSK ve BAĞ-KUR emeklilerine yapılacak zam emekli aylığı seviyelerine göre şu şekilde olmaktadır. 1.500 TL aylığı olan bir emeklinin alacağı zam 125,4 TL; 1.750 TL emekli aylığı olan bir emeklinin alacağı zam 146,3 TL; 2000 TL emekli aylığı olan bir emeklinin alacağı zam 167,2 TL; 2.500 TL aylık alan bir emeklinin aylığında ise 209 TL artış yansıyacaktır.

Emekli aylıklarına yüzdeli zamlar düşük olduğu gibi, kendi içinde de adaletsiz bir dağılım göstermektedir. Türkiye Emekliler Derneği, altı aylık tüfe artışına endeksli zam sisteminin değiştirilmesini savunmaktadır. TÜİK, yüzde 90'ı emeklinin harcaması olmayan 418 madde üzerinden yaptığı araştırmayla, genel enflasyonu hesaplamaktadır. Bu hesaplama yönteminin değiştirilmesi ve emeklilerin gerçek harcamaları üzerinden bir hesaplama yapılması gerekmektedir.

Emeklinin yaşam ücreti belirlenerek emekli aylıklarında iyileştirmelere gidilmelidir. Öncelikle, emeklilerin mutfak ve konut giderlerindeki yüksek artışların emekli aylıklarına yansımaları sağlanmalı ve emeklilerimize daha fazla destek olunmalıdır.

DURU: "Emekli maaş hesaplamasında eskiye dönülmeli..."

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Eskişehir Şube Başkanı Arif DURU: "Gösterge Sistemi Devam Etseydi En Düşük İşçi Emeklisi Maaşı 5 Bin Liranın Üzerinde Olacaktı..."

Emekli zamlarını Emeklinin Sesi Haber Sitesine değerlendiren Türkiye Emekliler Derneği Eskişehir Şube Başkanı Arif DURU; "Emekli maaş hesaplamasında gösterge sistemine geri dönülmesi gerektiğini belirterek; Şayet emekli maaşlarında gösterge sistemi ve taban aylık sistemi halen uygulanmış olsaydı en düşük emekli maaşı 5 Bin Liranın üzerinde olacaktı" dedi.

İşçi emeklilerinin emekli maaşlarının hesaplanmasında altı ayrı kanundan oluşan karma sistemle hesaplandığını ifade eden DURU; "Ülke gündemimiz 1999 depremi gibi büyük bir felaketle meşgulken o gün işbaşında bulunan 57. Hükümet işçi emeklilerinin maaşlarına göz dikmiş ve 2422 Sayılı Kanunla 506 Sayılı Kanunun 78. Maddesine ek bir düzenleme ile işçi emeklisi zamlarını gösterge sisteminden çıkararak o günkü ismi Devlet İstatistik Enstitüsü olan şuan ki TÜİK'in açıklayacağı altı aylık gerçekleşen enflasyona göre hesaplanmasının önünü açmıştır. Yani şuanda uygulanan 8,37'lik emekli maaş zammı 2020 Yılı'nın son altı aylık döneminde gerçekleşen enflasyon oranıdır.

Emeklilerin gösterge sisteminin kaldırılarak gerçekleşen enflasyon oranına göre zam almasından kaynaklanan kayıpları yetmiyormuş gibi TÜİK'in belirlediği akıllara zarar enflasyon oranlarının piyasa gerçeklerinden çok uzak olması nedeniyle emekliler ikinci defa kayba uğramaktadır.

Emekli kesimin ekonomik anlamda zor durumda bırakılması Türk aile yapımızı da temelinden sarsmaktadır.

Geleneklerimize göre Türk aile yapımızda yaşlı ve emekliler, üzerlerine aldıkları ana-babalık görevini ömür boyu sürdürmektedir. Çocukları kaç yaşına gelirse gelsin, kendisi borç yükü altında olsa bile emeklilik dönemini çalışmak zorunda kalarak çocuklarını hatta torunlarını ekonomik anlamda desteklemektedir. Bu nedenle emekli kesimin ekonomik anlamda zor durumda bırakılması Türk aile yapımızı da temelinden sarsmaktadır.

Dolayısıyla; Emeklilerin ekonomik ve sosyal sorunları ivedilikle masaya yatırılmalı ve içinde bulundukları ağır yük bir nebze olsun hafifletilmelidir.

"Burada Yapılması gerekenlerin başında seyyanen yapılacak artışla emeklilerin insan onuruna yaraşır bir biçimde yaşamlarına imkan tanıyacak bir emekli maaşına kavuşmaları sağlanmalıdır" diyen Arif DURU; "Ardından taban aylığı ve gösterge sistemine geri dönülerek emeklilerin seyyanen artışlarla iyileştirilen ekonomik durumlarının korunması ve sürdürülmesi sağlanmalıdır" dedi.

AYTEKİN: "Ek Zam İstiyoruz..."

Emeklilere her ay verilen ek ödemede artış gündemde. Türkiye Emekliler Derneği Kırıkkale Şube Başkanımız Zekeriya Aytekin, 'Maaşın yüzde 4'ü yerine yüzde 10'u olsun' diyor. Talep hayata geçerse, gelirlerde 414 liraya varan artış yaşanacak.

Emekliler, yılda 2 kez bayram ikramiyesi, 3 yılda bir banka promosyonu ve her ay ek ödemeye ek kazançlar elde ediyor. Vergi iadesinin yerine gelen ek ödeme, maaşın yüzde 4'ü-5'i oranında oluyor. Maaşı bin 554 liranın altında olanlara yüzde 5, üstünde olanlara yüzde 4 oranında ek ödeme veriliyor. Ancak emekliler, bu oranın günümüzde düşük kaldığını belirterek, artırılmasını istiyor.

Türkiye Emekliler Derneği Kırıkkale Şube Başkanımız Zekeriya Aytekin, "Yeni oran yüzde 10 olarak belirlensin" çağrısını yapıyor. Bu talep hayata geçerse, emeklilerin eline geçecek ek ödemede büyük artış yaşanacak. Emekliler maaşlarının yüzde 4'ü yerine, yüzde 10'u oranında ek ödeme almaya başlayacak. SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin gelirinde oran yüzde 10 olursa 414,51 liraya varan artış yaşanacak. 6 bin 908 lira 35 kuruş olan en yüksek maaşı alan emekliye 276,33 lira yerine 690,84 lira ek ödeme verilecek.

TÜED KIRIKKALE ŞUBE BAŞKANI
ZEKERİYA AYTEKİN

BAYRAKTAR: "Seyyanen zam yapılmalı..."

Yapılan zamların yetersiz kaldığını değerlendiren Türkiye Emekliler Derneği Trabzon Şube Başkanı Burhan Bayraktar, "Yüzdeli zamların emeklilerimizi korumadığından seyyanen zamların yapılmasını ve gerçekçi bir asgari emekli aylığının tespit edilmesini" istedi.

Toplu sözleşme gereği memur ve memur emeklilerinin Ocak aylıklarına yüzde 3 zam uygulanacak. Yüzde 3'lük zamma ek olarak yüzde 4,37'lik enflasyon farkı ile birlikte memur emeklilerinin aylıkları yüzde 7,33 artacaktır.

SSK ve BAĞ-KUR emeklilerine yapılacak zam ise, son altı ayda gerçekleşen tüfe oranı olan yüzde 8,36 olarak uygulanacaktır. Buna göre; SSK ve BAĞ-KUR emeklilerine yapılacak zam emekli aylığı seviyelerine göre şu şekilde olmaktadır. 1.500 TL aylığı olan bir emeklinin alacağı zam 125,4 TL; 1.750 TL emekli aylığı olan bir emeklinin alacağı zam 146,3 TL; 2000 TL emekli aylığı olan bir emeklinin alacağı zam 167,2 TL; 2.500 TL aylık alan bir emeklinin aylığında ise 209 TL artış yansıyacaktır.

Emekli aylıklarına yüzdeli zamlar düşük olduğu gibi, kendi içinde de adaletsiz bir dağılım göstermektedir. Türkiye Emekliler Derneği,

altı aylık tüfe artışına endeksli zam sisteminin değiştirilmesini savunmaktadır. TÜİK, yüzde 90'ı emeklinin harcaması olmayan 418 madde üzerinden yaptığı araştırmayla, genel enflasyonu hesaplamaktadır. Bu hesaplama yönteminin değiştirilmesi ve emeklilerin gerçek harcamaları üzerinden bir hesaplama yapılması gerekmektedir. Emeklinin yaşam ücreti belirlenerek emekli aylıklarında iyileştirmelere gidilmelidir. Öncelikle, emeklilerin mutfak ve konut giderlerindeki yüksek artışların emekli aylıklarına yansıtılması sağlanmalı ve emeklilerimize daha fazla destek olunmalıdır. Ülkenin kalkınmasında ve gelişmesinde alın teri; vergi ve sigorta primleriyle devlete destek olan emeklilerimize insanca yaşamaya yetecek bir aylığın ödenmesi, sosyal devletin en öncelikli görevi olarak değerlendirilmelidir.

KEÇİÖREN ŞUBEMİZDEN EĞİTİM ANLAŞMASI

Keçiören Şube Başkanlığımız Özel Dil Kursları Derneği (DİLDER) ile yabancı dil eğitimlerinde indirim anlaşması imzaladı.

Anlaşmaya ilişkin açıklama yapan Şube Başkanımız Fahrettin Alıcı yapılan anlaşmayla yabancı dil eğitimi almak isteyen üyelerimizin ve birinci derece yakınlarının bu hizmetten % 25 indirimli olarak faydalanacağını ifade etti. Anlaşmayı derneğimiz adına Şube Başkanımız Alıcı imzalarken, DİLDER adına da Dernek Başkanı Muammer Çam imzaladı.

EMEKLİLERİN SORUNLARI ÇÖZÜM BEKLİYOR

EMEKLİ, İNTİBAK BEKLİYOR...

2000 sonrasında emekli olanları mağdur eden ve aylıkları düşüren, "emekli aylığı hesaplama karma sistemi", aylıklar arasında eşitsizliği artırmıştır. Bu nedenle, her yıl aylıkları düşüren emekli aylığı hesaplama sistemi değiştirilmeli, çalışan dönemler için "tek bir aylık hesaplama sistemi" getirilmelidir.

EMEKLİ, REFAHTAN PAY BEKLİYOR...

Tüfe'ye endeksli yüzdeli zamlar, aylıkları düşük olan emeklilerimizi mağdur eden bir sisteme dönüştüğünden, 5510 sayılı Kanunun 55. maddesi değiştirilmeli ve seyyanen zamlar ile birlikte refahtan da pay verilmelidir.

EMEKLİ, NORM VE STANDART BİRLİĞİ BEKLİYOR...

Emekli aylıklarında norm ve standart birliğinin sağlanması için 506 Sayılı Kanun döneminde olduğu gibi göstere sistemine geçilmeli ve alt sınır aylık bağlama oranı Yüzde 70 olarak belirlenmelidir.

TÜED 50 YAŞINDA

ENGELLİLERİN EMEKLİLİK DOSYASI

TÜED
TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ
ARAŞTIRMA BÜROSU

Birey, hayatın her aşamasında kendisini yoksulluğa iten ve geleceğini riske eden olaylarla karşılaştığında, devletin ve sosyal güvenliğin koruması altında kendisini görmek ister.

Engelli vatandaşlarımız böyle bir duygu içinde kaldığından, ekonomik ve fizyolojik risklere karşı gelir ve sağlık bakımından sosyal güvenlik temel bir sosyal politika aracı olmuştur. Her türlü risklere karşı koruma sistemi olan sosyal güvenlik, evrensel bir insan hakkı olarak da kabul edilmiştir.

Anayasamızın 61 inci maddesi ile engellilerin hayat standartlarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi anayasal güvence altına alınarak; Devletin, engellilerin korunmaları ve toplum hayatına itibaklarını sağlayıcı tedbirler alacağı ve bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisler kuracağı veya kurulmasını sağlayacağı hüküm altına alınmıştır. Sosyal güvenlik, her bir insanımızın erişmesi gereken anayasal bir haktır. Sosyal güvenlik mevzuatımızda, engellilere ilişkin özel hükümler düzenlenmiştir. Yaş koşulu aranmadan emekli olma fırsatı tanınmıştır. Bunun yanında, engelli vatandaşların içinde bulunduğu zor koşulların giderilmesine katkıda bulunmak, sosyal ve ekonomik hayata katılımlarını kolaylaştırmak ve engelliler ile engelli olmayanlar arasındaki rekabet eşitsizliğini gidermek amacıyla vergi mevzuatında çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. 1 Ocak 1961 tarihinde yürürlüğe giren 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 23. maddesi ile engellilik nedeniyle vergi indirimi uygulanması başlatılmış, belirlenen hastalıkları olanların ücretlerinden gelir vergisi kesilmemesi öngörülmüştür.

2361 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeyle, 23. maddede yer alan sakatlık istisnası kaldırılarak sakatlık indirimine dönüştürülmüş, daha önce sınırlı olarak belirlenen sakatlık türleri kaldırılarak sakatlık iki derece olarak belirlenmiştir. 1 Ocak 1981 tarihinde yürürlüğe giren 2361 sayılı Kanunla 193 sayılı Kanun'un 31. maddesinde çalışma gücünün asgari %70'ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabı birinci derece sakat, asgari %40'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ise ikinci derece sakat sayılmış ve hizmet erbabının ücretlerinden belirlenen oranda indirimle gidilmiştir. 2454 sayılı Kanunla 193 sayılı Kanun'un 31. maddesinde değişiklik yapılmış, iki derece olan sakatlık indirim oranı üç dereceye çıkarılmıştır. Yapılan düzenleme ile çalışma gücünün asgari %80'ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabı birinci derece sakat, asgari %60'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ikinci derece sakat, asgari %40'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ise üçüncü derece sakat sayılarak sakatlık indirimi, bu esaslara göre uygulanmıştır. Vergi İndiriminde Sistem Değişikliğine Gidildi Çalışma imkanı olan engelli insanlarımız, kendi ayakları üzerinde durmak istemektedir. Çalışan engellilere vergi indirimi uygulanması, önemli bir destek olmuştur. Bu desteğin devam etmesi gerekirken, 1 Ekim 2008 itibarıyla ilk defa sigortalı olacaklara vergi indirimi uygulamasının kaldırılması, yerinde ve doğru bir karar olarak değerlendirilmemiştir. Az da olsa engelli işçilere ücret desteği olan vergi indirimin devam etmesi gerekirdi. 5510 sayılı Kanunu eklenen geçici maddeyle, 1 Ekim 2008 öncesinde sigortalı olanların vergi indiriminden yararlanmaya devam edecektir. 1 Ekim 2008 sonrasında ilk defa sigortalı olanların sağlık kuruluşlarına sevkleri ise, SGK tarafından yapılacaktır. Bu değişikliğin yapılmasında, SGK ve Maliye Bakanlığı arasındaki sağlık kurulu raporlarının oluşturulmasında ve değerlendirilmesinde yaşanan görüş ayrılıkları etkili olmuş ve aylığı bağlayan kuruluş olarak her türlü yetkinin SGK'da kalması istenmiştir.

Aylığa Hak Kazanma Koşulları

Engellilerin istihdamı ve emekliliği konusunda özel düzenlemelere gidilmiştir. 506 sayılı Kanun döneminde 3600 gün ve 15 yıl sigortalılık süresi üzerinden emeklilik koşulların değiştirilerek prim ödeme gün sayısı ve sigortalılık süresinin artırılması, aylığa hak kazanmayı zorlaştırdığı gibi, aylık bağlandıktan sonra belli dönemlerde "kontrole" çağırılması ve hastaneye sevklerin yapılarak engellik oranının yeniden belirlenmesi, aylıklar kesilecek mi endişesi yaşanmaktadır.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 60. maddesinde, 193 sayılı Kanun'un 31. maddesi kapsamında engelliliği nedeniyle vergi indiriminden yararlanan sigortalılardan, 15 yıl sigortalılık süresi ve 3600 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olanlara yaş koşulu aranmadan yaşlılık aylığı bağlanmıştır.

Vergi indirim raporu bulunan engelli sigortalıların aylık bağlama koşullarını değiştiren 4958 sayılı Kanunla 06.08.2003 tarihinden geçerli olmak üzere kademeli bir geçiş süreci getirilmiştir.

Buna göre; 06.08.2003 tarihi itibarıyla 12 yıldan az sigortalılık süresi bulunanlar için 506 sayılı Kanuna eklenen geçici 87. madde ile 15 yıl sigortalılık süresi ve 3600 gün üzerinden emekli aylığına hak kazanmaları korunmuştur.

Engellilerin istihdamının zorlaştığı ve sınırlı kaldığı bir dönemde emekli olmayı geciktiren böylesine bir düzenlemenin yapılması yerinde olmamıştır. Her açıdan korunması gereken engellilerin, sosyal güvenlik haklarına erişmesinde işe giriş tarihi yerine bütün dönemler için 3600 gün üzerinden emekli olma hakkı tanınmalıdır. Engelliler arasında eşitliği esas almayan değişiklikler, sosyal güvenliğin evrensel kurallarıyla da çelişmektedir.

01.10.2008 tarihinden sonra ilk defa sigortalıların emekli olma koşullarında değişikliğe gidilmiştir. SGK'ca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbi belgelerin incelenmesi sonucu, SGK Sağlık Kurulunca çalışma gücündeki kayıp oranının % 50 ile % 59 arasında olduğu belirlenen sigortalılar için 3700 gün ile 4329 gün arasında değişen kademeli bir geçiş süreci getirilmiş ve bu kapsamda olanlardan 16 yıl sigortalılık süresi aranmaktadır. %40 ile %49 arasında engelliliği olanlar için prim koşulu gün sayısı 4100 ile başlamakta ve 4680 gün ile son bulan kademeli bir geçiş süreci getirilmiş ve 18 yıl sigortalılık koşulu aranmıştır.

Bağ-Kur sigortalıları için ilk defa getirilen bir uygulama olan engelli aylığı fırsatından yararlanandırılması, çalışanlar arasında eşitliği sağlayan bir düzenleme olmuştur. Bağ-Kur sigortalıları için Ekim 2008 önce ve sonra sigortalı olduğuna bakılmaksızın Sağlık Kurulunca çalışma gücündeki kayıp oranı %40 ile %59 arasında belirlenenlere 5510 sayılı Kanunda aranan

koşulları yerine getirenlere engelli aylığı bağlanacağı öngörülmüştür.

Kamu görevlileri için Ekim 2008 öncesi ve sonrası çalışmaya başlayanlara göre değişmektedir. 2008 Ekim ayından önce çalışmaya başlayan kamu görevlilerine SGK Sağlık Kurulunca çalışma gücündeki kayıp oranı; %50 ile %59 arasında olanların en az 5760 gün, % 40 ile %49 arasında olanların 6480 gün prim bildirmesi koşulu aranmakta ve 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre aylık bağlanmaktadır.

Ekim 2008 sonrasında ilk defa göreve başlayan kamu görevlerine engelli aylığı, 5510 sayılı Kanun hükümlerinde aranan koşulları yerine getirenlere engelli aylığının bağlanacağı öngörülmüştür.

Vergi İndirimi ile Emeklilik İşlemleri

Sigortalı olarak çalışırken vergi indiriminden yararlanmak için vergi dairesi veya Defterdarlığa müracaat edenlerin sağlık kurulu olan tam teşekküllü sağlık kuruluşlarına sevkleri yapılmaktadır. Engelli oranlarını belirleyen sağlık kurulu raporları, ilgili müdürlükler vasıtasıyla Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilerek son şeklini almaktadır. Merkez Sağlık Kurulunca tespit edilen çalışma gücü kayıp oranlarına göre belirlenen engellilik dereceleri Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından engellinin başvurduğu Vergi Dairesi Başkanlığına veya Defterdarlığa bildirilir. Bu birimler tarafından da başvuru sahibine sonuç tebliğ edilir. En az yüzde 40 oranlı rapor ile sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını yerine getirenler, emeklilik talebinde bulunmaktadır.

5510 sayılı Kanun'un 193 sayılı Kanun'un 31. maddesi kapsamındaki vergi indirim uygulaması kaldırılmış, 5510 sayılı Kanun'un 28. maddesinin beşinci fıkrası ile 2008 yılı Ekim ayından itibaren sigortalılığı bulunanlar için çalışma gücü kayıp oranının, Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenerek yaşlılık aylığı bağlanması uygulaması getirilmiştir.

Aylıkların Hesaplanması

Engellilere aylık bağlanmasında sigortalılık süresinin aranması, doktrinde de eleştiri konusu olmuş ve kaldırılması gerektiği yönünde görüşler bildirilmiştir. Yaş koşulunun aranmadığı engelli istihdamın emekli olmasında 3600 günün yeterli sayılması ve 506 sayılı Kanun döneminde aylık hesaplamalarında 5400 günün esas alınması, koruyucu bir özellik taşımaktaydı. 2000 sonrasında aylıkların hesaplanmasında, aylık hesaplamalarında yapılan değişiklikler, aylıklarda kayıplara neden olmuştur.

2000 sonrasında emekli olan engelli sigortalıların emekli aylıklarının hesaplanması, yaşlılık aylığında olduğu gibi karma sistem üzerinden yapılmakta; aylık bağlanmasında alt sınır oranların uygulanması, kısmen de olsa iyileştirici bir etki yapmaktadır. Yaşam koşulları dikkate alındığında, hesaplanan ve ödenen aylıkların geçim koşullarını sağlamaktan uzak kaldığı da bir gerçek.

KAYNAK: SGK

ENGELLİ İSTİHDAMI YETERSİZ

Anayasada en temel haklardan biri çalışma hakkıdır. Çalışma hakkı engelli olsun ya da olmasın herkesin hakkıdır. Çalışmak ve onurlu bir hayat sürmek için başkalarına muhtaç olmadan hayatı ikame ettirmek her bir bireyin hedefidir. Engelli istihdam, bireylerin sorunu olarak görülmemeli, ekonomik ve sosyal sonuçları vardır. Çalışmak ve üretmek, her bir bireyin anayasal hakkıdır. Engellilerin, tüketen kesimler olarak görülmemesi için istihdam ve sosyal güvenlik haklarının elde edilmesinde devlet ve toplum olarak ortak görevlerimiz vardır. Engellilerin, tüketici bir kesim olarak görülmemesi için üretimde de yer alması sağlanmalıdır.

Sosyal güvenlik haklarına engelli insanlarımızın erişmesi için istihdam yaratılmalıdır. Çalışma imkanı olan engelli insanlarımızı istihdam yaratılması için 4857 sayılı İş Kanununda, kamu ve özel kesim işyerlerinde kotalar bulunmaktadır. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30. maddesi gereğince, 50 ve daha fazla işçi çalıştıran özel sektör işyerlerinde yüze üç özürlü, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli işçi istihdam etme mecburiyeti vardır. Engelli bireylerin kendilerini toplumun bir parçası olarak görmelerinde istihdamın özel bir yeri vardır. Toplumun da bir sorunu olan engellilik haklarının korunması ve geliştirilmesi için yeni hedefler belirlenmelidir.

SOSYAL GÜVENCESİ OLMAYAN ENGELLİLERE YÖNELİK YAPILAN ÖDEMELER

Yüzde 40 ve üzeri engelli raporu olan insanlarımıza devlet destek olmakta ve kamu bütçesinden aylık ödemesi için kaynak ayrılmaktadır. Sosyal güvencesi olmayan engellilere aylık ödemesi için hane içinde kişi başına düşen geliri net asgari ücretin 1/3'ünden (2021 yılı için 852,53-TL) az olan vatandaşlarımızın engellilik derecesine göre aylık ödenmektedir. 2021 yılı birinci altı ayda (%40-%69) engelli aylığı 609,61-TL, %70 ve üzeri engelli aylığı 914,41-TL ödenmektedir. 18 yaşından küçük engellilerin yakınlarına (veli,vasi) 609,61-TL ödeme yapılmaktadır.

Mehmet Akkoyun; "Herşeye Zam Var, Emekli İkramesine Yok!"

2018 yılında emeklilere ödenmeye başlanan 1.000 TL'lik bayram ikramiyelerinin 2 yıllık süre içerisinde enflasyon karşısında eridiğini belirten Türkiye Emekliler Derneği Manisa Şube Başkanı Mehmet Akkoyun, o yıldan bu yana enflasyonun yüzde 29, Dolar'ın ise yüzde 51 yükseldiğine

dikkat çekti. Akkoyun, "Emekli, 2018'den bu yana 1000 TL ikramiye alıyor. Tüketimde her şeye zam var, ülkede enflasyon almış başını gidiyor ve emeklinin aldığı ikramiye hiç değişmiyor" dedi.

"EMEKLİLER NASIL YAŞIYOR KİMSE DÜŞÜNÜYOR"

Bayram ikramiyelerinin yanı sıra normal maaşlarında çok düşük olduğunu savunan Başkan Akkoyun, emeklilere verilen farklı miktarlardaki maaşlarında doğru olmadığını söyledi. Akkoyun, "Geçim şartları herkes için farkı değil ki. Temel tüketim ihtiyaçlarının fiyat bedeli belli. Bugün yüzde 50'ye yakın emekli asgari ücretin altında maaş alıyor. Bu çok ciddi bir rakam. Asgari ücret, insanlara bir aylık geçinebilmeleri için veriliyor, asgari ücretin altında. Emekliler nasıl yaşıyor kimse düşünmüyor. Seyyane zam istiyoruz. Emeklinin yıllardır kangren haline gelen sorunlarıdır bu anlattıklarım. İşin özeti şudur; emekliler şuanda kara kara düşünüyor bu aldıkları Bin TL'yi nereye harcasam diye" dedi.

FINANSBANK YENİCAMİ ŞUBE MÜDÜRÜ GÜVEN SAKARYA ŞUBEMİZİ ZİYARET ETTİ

Ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getiren TÜED Sakarya Şube Başkanı Sinan Turan, bankaların emeklilerimize daha fazla katkı yapmasını; özellikle promosyon ve kredilerde üye emeklilerimize ayrıcalık yapmasını istedi. Ziyarete konuşan Finansbank Yenicami Şube Müdürü Volkan Güven, emeklilere destek olmayı bir görev olarak gördüklerini ve Türkiye Emekliler Derneği Sakarya Şubesiyle bu tür diyalogları sürdüreceklerini ve emeklilerimize daha kolaylaştırıcı işlemleri yapmaya devam edeceklerini söyledi. Görüşmede, Şube Başkanımızın annesi de yer aldı.

NAKDİ ÜCRET VE KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ ARTTI

Koronavirüs döneminde istihdamın korunması amacıyla, nakdi ücret ve kısa çalışma uygulamasına gidildi. Bu iki uygulamanın yürütümünde tek yetkili olarak işveren olduğundan, çalışanların görüşlerinin yeterince dikkate alınmadığı yönünde eleştiriler yapılmaktadır. Nakdi ücret ve kısa çalışma ödeneğinin alındığı sürelerde “emeklilik primi” ödenmediğinden, en büyük endişe burada yaşanmaktadır. Hiç olmazsa, bu sürelerle ilişkin “borçlanma” hakkı tanınmalıdır.

Nakdi Ücret Ödemesi

Asgari ücrete yapılan %21,56 oranında zam artışı, aynı şekilde nakdi ücrete ve kısa çalışma ödeneğine de yansıtıldı. Buna göre; ücretsiz izne çıkarılan işçiler için ödenen nakdi ücret desteği günlük 39.24 TL'den 47.70 TL'ye yükseldi. Nakdi ücret desteği alan ve 30 gün

üzerinden bildirimi yapılan bir işçinin eline geçecek net tutar 1168 TL'den 1420 TL'ye yükseldi.

Kısa Çalışma Ödeneği

Kısa çalışma ödeneğinin hesaplanmasında sigortalının son 12 aylık prime esas kazançları dikkate alınarak brüt kazancının yüzde 60'ı dikkate alınmaktadır. Bu şekilde hesaplanan kısa çalışma ödeneği tutarı, aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde 150'si tavan ödeme olarak belirlenmiştir. Bu duruma hak kaybı olarak bakılmaktadır. İşsizlik sigortası primi tavan prim kazancına kadar olan maaşta ödenirken, kısa çalışma ödeneğine sınırlama getirilmesi, sosyal güvenliğin ilkeleriyle çelişmektedir. Kısa çalışma ödeneğinin tabanı 2.146,50 TL, en yüksek kısa çalışma ödeneği 5.366,40 TL'dir.

İŞÇİ SENDİKALARI İSTATİSTİKLERİ AÇIKLANDI

Sendikalar, demokrasinin en temel kurumları olarak görülmektedir. Çalışanların sendikal örgütlenme haklarını özgürce kullanmaları, anayasamızda da güvence altına alınmıştır. Bu hakkın kullanılmasında işverenler tarafından yapılan baskılar ve engeller ile idare zorlukları, işçilerin çalışma koşullarını ve hak arama yollarını daraltmaktadır. Sendikal haklar, sosyal güvenlik haklarına erişimde

de en temel güvencedir. Kayıtlı çalışmak ve gerçek ücret üzerinden primlerin ödenmesi, yaşlılık döneminde iyi bir aylık almanın da güvencesidir. Sendikalaşma oranı hedeflerin çok gerisinde kalmıştır. 2021 Ocak ayında açıklanan İstatistiklere göre toplam işçi sayısı 14.371.096, sendikalı işçi sayısı 2.069.476 olarak hesaplanmış, sendikalaşma oranı yüzde 14,40 olarak belirlenmiştir.

KONFEDERASYONLARIN ÜYE SAYILARI

	2018 OCAK	2018 TEMMUZ	2019 OCAK	2019 TEMMUZ	2020 OCAK	2020 TEMMUZ	2021 OCAK
TÜRK-İŞ	925.039	958.618	975.300	1.012.277	1.018.092	1.021.952	1.131.749
HAK-İŞ	615.301	654.722	684.144	674.404	666.303	687.790	711.295
DİSK	149.187	160.568	171.428	178.691	184.852	190.659	193.866
DİĞER	24.870	28.247	28.166	28.798	48.646	45.764	32.566
TOPLAM	1.714.397	1.802.155	1.859.038	1.894.170	1.917.893	1.946.165	2.069.476

2021 OCAK AYI TÜFE ARTIŞI YÜZDE 1,68 AÇIKLANDI

TÜİK tarafından açıklanan 2021 Ocak ayına ilişkin yüzde 1,68 tüfe artışı, emeklilerimizin harcamalarındaki artışların çok altında kalmıştır. Emekliler, market alışverişlerine giderken, “neyi alabilirim” diye hesap yapmakta ve fiyatlardaki aşırı yükseklikten şikayetçi olmaktadır.

TÜİK'in hesaplamaları, 418 madde üzerinden oluşturulan gruplara ve belirlenen ağırlıklara göre yapılmaktadır. Emeklilerin harcama ağırlıkları ise, TÜİK'in madde grupları ile karşılaştırıldığında uyumsuzluk vardır. Örneğin, emeklilerin ve çalışanların gıda harcaması, toplam harcama içerisindeki payı yüzde 35 olmasına rağmen, TÜİK yüzde 25,94 olarak dikkate almaktadır. Konutun (ısıtma, elektrik, su ve kira) ağırlığı en az yüzde 20 olmasına rağmen, yüzde 15,36 olarak değerlendirilmektedir.

2021 Ocak ayında çarşı-Pazar fiyatlarının, TÜİK'in fiyatlarının

üzerinde olması, eleştirileri de beraberinde getirmektedir.

Marketlerden ve Pazar yerlerinden derlenen fiyat artışlarına göre, Ocak ayında gıda maddelerinde ortalama yüzde 4 artış görülmesine rağmen, TÜİK yüzde 2,48 olarak açıklamıştır.

Bu hesaplama yöntemiyle açıklanan tüfe oranları gerçekçi olmadığından emekli aylıklarına yapılan artışlara itirazlar yapılmaktadır. Tüfe artışlarına göre emeklilerin aylıklarına yapılan zamlar, alım gücünde ciddi kayıplara neden olmaktadır. Yüzdeli artışlar yerine, zorunlu ihtiyaçları karşılayacak seyyanen zam yapılmalı ve milli gelirden pay verilmelidir.

%40 ve üstü engelli raporu olan vatandaşlar Sosyal güvencesi olmayan ve hane içinde kişi başına düşen geliri net asgari ücretin 1/3'ünden (2021 yılı için 852,53-TL) az olan vatandaşlarımıza yapılan yardımlardır. 01.01.2021-30.06.2021 dönemi için; %40- %69 arası engelli aylığı 609,61-TL, %70 ve üzeri engelli aylığı 914,41-TL, 18 yaşından küçük engellilerin yakınları (veli, vasi) Sosyal güvencesi olmayan ve hane içinde kişi başına düşen geliri net asgari ücretin 1/3'ünden (2021 yılı için 852,53-TL) az olan vatandaşlarımıza yapılan yardımlardır. 01.01.2021-30.06.2021 dönemi için 609,61-TL ödenmektedir. Silikozis hastalarına ise engelli oranına göre; 1.317,23-TL, 1.505,41-TL 1.677,45-TL ödemeler yapılmaktadır.

ENGELLİ AYLIĞI

65 YAŞ AYLIĞI DA ARTTI

Sosyal güvencesi olmayan ve aylık bağlanacak kişinin kendisi ve eşi dikkate alınmak suretiyle kişi başına düşen aylık geliri net asgari ücretin 1/3'ünden (2021 yılı için 852,53-TL) az olan 65 yaş üstü vatandaşlarımıza yapılan yardımdır. 01.01.2021-30.06.2021 dönemi için 763,67-TL ödenecektir.

COVID-19'UN ETKİSİ, DÜNYA ÇAPINDA EMEKLİLİK SİSTEMLERİNDE DALGALANMAYA BAŞLIYOR

COVID-19'un etkisi artık bir sağlık krizinden çok daha geniş. Sistem ne olursa olsun salgın, yıllar boyunca emekli maaşlarının sağlanmasını etkileyecektir. COVID-19'un dünya genelindeki emeklilik sistemleri üzerindeki sonuçları şimdiden görünür durumdadır. Etkileri ise, emeklilik planı varlıklarının değerinde azalma ve işsizlikte artış gibi emeklilik temeli üzerinde uzun vadeli etkilere sahip olmaya devam edecektir. Bu da gelecekte, daha düşük emeklilik katkıları ve daha yüksek devlet borcu ile sonuçlanacaktır. COVID-19'a yanıt verirken, bazı hükümetler emeklilik gelir sistemlerini desteklemek için bir dizi yaklaşım uygularken, diğer ülkeler, sistemler üzerinde herhangi bir değişikliğe gitmemektedir. Bu durum, ileride emeklilik sistemleri üzerinde bariz olumsuz bir etki yaşatacaktır.

COVID-19 KRİZİ İÇİN ETKİLİ KISA SÜRELİ ÇALIŞMA PLANLARI

COVID-19 salgınına verilen uluslararası halk sağlığı için alınan önlemler, ekonomilerimizi ciddi zorluklara soktu. Yaşadığımız ekonomik kriz oldukça sıra dışı. Bunun nedeni, yalnızca ticari faaliyetin durma noktasına geldiği eşi görülmemiş kapsam ve hız nedeniyle değil, aynı zamanda ekonominin farklı sektörleri üzerindeki büyük ölçüde orantısız

etkilerinden kaynaklanmaktadır. Kriz doğası gereği geçici olsa da sonuçları son derece belirsizliğini korurken, dünyanın dört bir yanındaki hükümetler, vatandaşlarını ve işletmelerini desteklemek için bir dizi politika eylemi gerçekleştiriyor. Kısa süreli çalışma, şu anda mevcut ekonomik krizle mücadeleye yönelik politika önerilerinin ve eylemlerin merkezinde yer almaktadır. Kısa süreli çalışma, geçici şoklardan etkilenen şirketlerde çalışan saat sayısının geçici olarak azaltılmasına yönelik çalışanlara yapılan bir destektir. Kanıtlar, istihdam üzerinde büyük olumlu etkilere sahip olabileceğini ve işsizlik sigortası veya genel transferlerden daha etkili olabileceğini göstermektedir.

SALGIN VE İŞGÜCÜ PİYASASI

Salgına yanıt olarak ulusal hükümetler tarafından alınan kısıtlayıcı önlemler, milyarlarca olmasa da milyonlarca insanın iş hayatı durumunu etkiliyor. Krizin önemli ekonomik sonuçları özellikle işgücü piyasasında görülüyor, çünkü etkisi ekonominin hem arz hem de talep tarafında yaşanmaktadır. Hâlihazırda fark edilebilen etkiler arasında büyük iş kayıpları, çalışanların çalışma saatlerinin azalması ve hükümetler tarafından mücadele eden şirketleri finansal olarak desteklemek için uygulanan önlemler yer alıyor. Dahası, Avrupa'daki çoğu insan şu anda evden çalışıyor ve bu da tele-çalışma ve diğer e-hizmetlerin benimsenmesinde ani bir artışa yol açtı.

HOLLANDA, DÜNYANIN EN İYİ EMEKLİLİK SİSTEMİ OLARAK TACINI KORUYOR

Hollanda emeklilik sistemi, Küresel Emeklilik Endeksi raporunda en yüksek puanı kazandı ve uluslararası danışmanlar, pandeminin dünya çapında emeklilik gelir sistemleri üzerindeki etkisi konusunda uyarıda bulundu. Raporun başyazarı David Knox, "Bu kaçınılmaz olarak gelecekteki emekli maaşlarını etkileyecek, yani bazı insanlar daha uzun süre çalışmak zorunda kalırken, emeklilikte daha

düşük bir yaşam standardına razı olmak zorunda kalacak" dedi. Knox, emekliler için daha iyi uzun vadeli sonuçlar elde etmek için hükümetlerin sistemlerinin güçlü ve zayıf yönlerini yansıtmasının kritik olduğunu söyledi. Hollanda Emeklilik Fonları Federasyonu geçici başkanı José Meijer, sıralamaya yanıt vererek, Hollanda'nın emeklilik sisteminin nerelerde iyileştirilebileceğine ve neyin farklı yapılması gerektiğine sürekli odaklandığını söyledi.

COVID-19 KAPSAMINDA ALMANYA'DA ALINAN ÖNLEMLER

Federal hükümet, 2021 Mart ayı sonuna kadar sosyal hizmetler ve refah için bir hizmet garantisi verdi. Kısa süreli çalışmaya hak kazanan işçiler, başka işlerde çalışırken yaratabilecekleri ek kazançlar, kısa süreli çalışma ödeneginden düşülmeyecek. Aynı durum, ek gelir sınırının yıllık 6.300 Euro'dan 44.590 Euro'ya yükseltilmiş ve yaşlılık aylığı alan emekliler için de geçerli sayılmıştır. Ayrıca, Çalışma Süresi Kanunundaki kısıtlamalardan istisnalar için gereksinimler hafifletilmiştir. Özellikle tarım sektöründe ve çiftçide mevsimlik personele yardımcı olmak için ayrıcalıklı koşullarda (düşük sabit vergi oranı ve sosyal güvenlik için toplu ödeme) kısa süreli istihdam süresi 70 günden 115 güne çıkarılmıştır. Şirketlerin 2020 yılı için beklenen zararları, hâlihazırda ödenmiş olan 2019 vergi ön ödemeleri ile giderilebilir.

COVID-19 SÜRECİNDE FİNLANDİYA

Test, koruma ve tıbbi ekipman, kamu güvenliği ve sınır kontrolleri, özellikle hızlı teşhis ve aşılma için yöntemler geliştirmek, korona virüs önlemleri konusunda zamanında karar vermek ve bir bilgi tabanı geliştirmek için korona virüs salgını üzerine araştırma için Finlandiya'da Hükümet, 3 milyar Euro ayırdı. Daha düşük emeklilik primleri için ise, 1 milyar Euro ayırırken, KOBİ'lere ve serbest meslek sahiplerine hibeler sağlamak için 1 milyarın üzerinde destek paketi oluşturdu. Genişletilmiş ebeveyn parası, sosyal yardım ve işsizlik sigortası ise 3 milyar Euro ayırdığını açıkladı. Hemşirelik ve diğer kritik personel durumunda, hem özel hem de kamu sektöründe Çalışma Saatleri Yasası ve Yıllık Tatil Yasası hükümlerine istisnalar getirildi. Finlandiya ayrıca bir COVID-19 aşısının geliştirilmesi üzerinde çalışan uluslararası kar amacı gütmeyen şirketlere 5 milyon € katkıda bulunuyor.

1970 - 2020

TÜED TARİHİNDEN SAYFALAR -XII-

2. OLAĞAN GENEL KURUL SONRASI GELİŞMELER

Teşkilata Yeni Şubeler Katılır...

İkinci büyük kongrenin ardından, cemiyetin gelişme süreci de hızlanır. 14 Haziran 1975 ve 30 Haziran 1975 tarihlerinde Ankara Valiliği'ne gönderilen iki ayrı yazıyla Adana ilinde Seyhan ve Ankara ilinde Mamak şubelerinin açıldığı bildirilir. Adana'da kurulan Seyhan Şubesi için oluşturulan müteşebbis yönetim kurulu, 24 Nisan 1975 tarihinde Adana Valiliği makamına başvurmuş ve açılışı resmileştirmiştir. Aynı şekilde Mamak Şubesi için oluşturulan müteşebbis yönetim kurulu ise 9 Haziran 1975 tarihli bir yazıyla yetkili mercilere başvurmuştur.

Cemiyet hızla teşkilatlanmakta ve şube sayısını artırmaktadır. Emeklilerin hak arama mücadelesinin, Türkiye İşçi Emeklileri Cemiyeti'nin çatısı altında süreceği de, açıkça ortaya çıkmıştır.

Olağanüstü Kongre Hazırlıkları Yapılır...

Büyük kongrenin üzerinden bir yıl geçmemişken, yasal düzenlemelere uyum sağlamak ve giderek büyüyen teşkilatın yapılanmasının önünü açmak amacıyla, bir tüzük genel kurulu yapılmasına karar verilir. Ankara Valiliği'ne 22 Ekim 1975 tarihinde gönderilen yazıda şöyle denilmektedir: "8 Kasım 1975 Pazar günü saat 10.00'da başlamak üzere, Türk-İş Toplantı Salonu'nda, Cemiyetimizin olağanüstü genel kurul toplantısı yapılarak, aşağıda yazılı gündem görüşülecektir. Gerekli müsaadenin verilerek, Hükümet Komiseri tavgifini emirlerinize arz ederiz.

Gündem: 1-Açılış, 2-Saygı duruşu, 3-Kongre Divanı'nın teşekkülü, 4-İşçi emeklisi genel sorunlarının görüşülmesi, 5-Tüzük tadilinin oylanması, 6-Kapanış"

Kongre kararı alınması ve Ankara Valiliği'ne gerekli duyurular yapılmasına rağmen, yapılacak düzenlemelerin olağan genel kurula kadar bekleyebileceği görüşünün çoğunlukça benimsenmesi

üzerine, olağanüstü kongre kararı iptal edilir. Valiliğe yazılan 29 Ekim 1975 tarih ve 473 sayılı yazıda bu durum şöyle ifade edilir: "İlgide kayıtlı yazımızla, 8 Kasım 1975 tarihinde Türk-İş Toplantı Salonu'nda yapılacağını bildirdiğimiz; Cemiyetimizin Olağanüstü Kongresi, Merkez Yönetim Kurulumuzun 28 Ekim 1975 tarih ve 39/1 sayılı kararıyla ertelenmiş ve durum Cemiyet teşkilatımıza tamimen duyurulmuştur. Bu duruma göre, 8 Kasım 1975 tarihinde olağanüstü kongre yapılmayacağını bilgilerinize arz eder, saygılar sunarız."

Cemiyet Yeni Hizmet Binasına Taşınır...

Ankara Hamamönü'nde Ankara İşhanı'nda kurulduğundan beri hizmet vermekte olan Cemiyet'e artık bu ofisler yetmez olmuştur. Faaliyetlerin daha hızlı ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesi amacıyla merkezi bir konuma geçmek isteyen Cemiyet yönetimi; bulduğu yeni

Mehmet Emin TANGÖREN
TÜED Basın Danışmanı

tuedbasin@gmail.com

emeklinin gündemi

hizmet binasının adresini de, 3 Şubat 1976 tarih ve 636 sayılı yazısıyla durumu Ankara Valiliği'ne bildirir. Yazıda şu ifadeler ve yeni adres yer alır:

"Kuruluş tarihinden beri Ankara Hamamönü Ankara İşhanı kat 2 No.47'de faaliyetini sürdüren Cemiyet Genel Merkezimiz, 1 Şubat 1976 tarihinde aşağıdaki adrese nakledilmiş bulunmaktadır. Keyfiyeti bilgilerinize arz ederiz.

Yeni Adresimiz: İzmir Caddesi No.20 İzmir Apt. Kat.7 Daire.25 Kızılay / Ankara"

Cemiyet artık başkent Ankara'nın merkezinde hizmet sunmaya başlar ve kurumsal kimlik oluşturulmasında önemli bir adım atmış olur.

Dünyada Sosyal Güvenliğin Koruyucu Yönü Önem Kazandı

COVID-19 ile mücadele, sosyal güvenliğin koruyucu yönü bir kez daha görülmüştür. Sosyal güvenlik temel bir insan hakkı olarak hayatın her safhasında sağlık ve gelir yönünden geleceği güvence altına alan bir sistemdir. Bu nedenle, kayıtlı istihdam sosyal güvenliğin elde edilmesinde temel bir kural olduğundan, sigortalı çalıştırma ve çalışmak da temel bir insan hakkı olarak benimsenmiştir.

DİJİTAL ÇAĞDA SOSYAL GÜVENLİK

COVID-19 krizinin başlangıcında, pandeminin sağlık, sosyal ve ekonomik etkilerini hafifletmek için hükümetlerin acil önlemler hem ölçek hem de kapsam açısından oldukça büyük oldu. Geçici gelir transferleri ve işsizlik yardımları, hedefli destekler, ücretsiz COVID-19 testleri, destek sağlık hizmetleri ve diğer destek programları dâhil olmak üzere bir dizi acil durum önlemi acilen uygulandı. Pek çok ülkede hükümetler, bu destekleri ve yardımları, özellikle düşük gelirli kesimler, kayıt dışı sektör çalışanları, kadınlar, göçmenler ve gençler dâhil olmak üzere en savunmasız gruplara dağıtmak için sosyal güvenlik kurumlarına güvendi.

Krizin on bir ayının içindeyiz fakat tünelin sonundaki meşhur ışık sönük kalıyor. Aşılama kampanyaları henüz yeni sürerken ülkeler ikinci veya üçüncü bir enfeksiyon dalgasıyla boğuşuyor. 96 milyondan fazla aşılanmış COVID-19 vakası, 2 milyondan fazla ölüm ve yüz milyonlarca iş kaybı ile rakamlar acımasız.

Sosyal güvenlik yöneticileri için son on bir ay en hafif tabirle çok yoğun. Pandeminin dayattığı ağır koşullara rağmen, sosyal güvenlik kurumları, yardım ve hizmet sağlama zorluğunun üstesinden geldiler. Sosyal güvenlik kurumlarının son birkaç yıldır yatırım yaptığı insan ve dijital yeteneklere yönelik bütünleşmiş yaklaşım, personel dayanıklılığını ve dijital teknolojilerin kullanımını artırmıştır. Dijital; hız, güvenlik, verimlilik ve kamu beklentilerinde üst sıralarda yer alan ve yüz yüze işlemlerin önemli sağlık riskleri taşıdığı bir zamanda benzersiz bir şekilde yanıt verdiğini kanıtlayan bir özelliktir.

Salgın böylece sosyal güvenliğin manuel, kâğıt tabanlı ve yüz yüze süreçlerden, çevrimiçi platformlara ve gerçek zamanlı, güvenli dijital hizmetlere sunulmasındaki değişimini hızlandırdı. Davranışsal içgörü kullanarak, sosyal güvenlik yönetiminin alanındaki sorunlar insan ve dijital çözümlerle iyileştirilebilir.

CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ VE COVID-19: SEKİZ GELİŞMİŞ EKONOMİDEN KANITLAR

Dünyayı ele geçiren küresel salgın sürecinde, gelişmiş ekonomilerin tümü olmasa da çoğunda cinsiyete dayalı ücret eşitsizliği arttı. Yeni yapılan bir araştırmada, sekiz gelişmiş ülkedeki kadınların işgücüne katılımını güçlendirmek için pandemiye yönelik alınan tedbir ve politikaları inceledi. Bu sekiz ülkenin, özellikle ev ve çocuk bakımı sorumluluklarını karşılamak için esnek çalışmaya uygun hale getirilmeleri ve daha fazla katılımı sektörlere hizmet etmeleriyle, diğer ülkelerden daha iyi tedbirlerin alındığını gösteren bu araştırmanın amacı, kriz sonrasında düzelmesi zaman alacak hataların geç kalınmadan fark edilmesidir. Tarihsel olarak da kriz sonrası kadınların işgücüne yeniden uyumu zaman alabildiğinden, bu tür politikalar dikkate alınmalıdır.

Araştırma, ABD'de işgücüne katılımdaki cinsiyet farkının COVID-19 sırasında genişlediğine dair kanıtlar sundu. Bu olumsuz gelişme iki faktörle açıklanıyor. İlki, pandeminin daha fazla kadın istihdam etme eğiliminde olan sektörler üzerindeki orantısız etkisi iken, ikincisi, çalışan annelerin omuzlarında yatan anaokulu ve okulların kapanması nedeniyle aile bakım sorumluluklarındaki artış olarak belirleniyor. Bu iki neden de kadınları işgücünden uzak tutuyor.

Araştırma, Kanada, Japonya, Güney Kore ve ABD'de COVID-19 sırasında kadınların işgücüne katılımının azaldığını, ancak krize dirençli olduğunu buldu. Özellikle, Ağustos - Eylül'deki

cinsiyet farkı yaklaşık %0,8 arttı. Buna karşılık, son dört gelişmiş ekonomide (Avustralya, Danimarka, Norveç ve İngiltere) cinsiyet farkı %0,5 oranında kapanmıştır.

İşgücüne Katılım Oranında Cinsiyet Farkı

Japonya, COVID-19 sırasında işgücündeki kadınların orantısız iş kayıplarına uğradığı bir ekonomi örneğidir. Japonya'da kadınların işgücüne katılımı 2016'da %68 iken 2019'da %73'e çıktı. Yine de, COVID-19 bu ilerlemeyi tersine çevirdi ve bu yılın başlarında bir milyon Japon kadını işgücü piyasasından uzaklaştırırken, erkeklerin işgücüne katılımı neredeyse hiç azalmadı. Kadınların işgücünden uzaklaşması, okulların kapatılması nedeniyle çalışamayacak durumda olan çocuk sahibi çalışanlara sağlanan ücretli izinleri telafi etmeyi teklif eden müdahale politikasının getirilmesine rağmen yaşandı.

Japonya'dan farklı olarak, Kanada ve Güney Kore'de hem kadın hem de erkek işgücüne katılım başlangıçta neredeyse eşit bir şekilde azaldı. Ancak, Kanada'nın erkekler için işgücüne katılımı, Ekim 2020 itibarıyla salgın öncesinden daha yüksek bir düzeye ulaşırken, kadınlar için bu oran düzelmedi.

Danimarka, Norveç ve Birleşik Krallık'ta, erkeklerin işgücüne katılımı kadınlara göre daha fazla azaldı ve böylece cinsiyetler arasındaki fark da daraldı. Buna karşılık, Avustralya'da kadınların işgücüne katılımı erkeklerden daha güçlü bir şekilde toparlandı; Eylül ayındaki oran, 2020'deki en düşük noktadan %3, erkekler için ise sadece %1,8 daha yüksekti.

Pandemi sırasında bu farklı eğilimlere neden olan faktörlere ilişkin iki ana hipotez vardır. İlk hipotez, salgının kadınların yoğunluk oluşturduğu sektörler üzerindeki olumsuz etkisi. Tüm ekonomilerde kadınlar, perakende ticaret, yemek ve konaklama hizmetleri, sanat ve eğlence alanları ve sosyal yardım dâhil olmak üzere COVID'den etkilenen birçok sektörde fazlasıyla temsil edilmektedir.

Norveç'te yolcu taşımacılığı, konaklama ve eğlence için KDV oranı %12'den %6'ya düşürüldü. Norveç hükümeti ayrıca perakende ticaret, konaklama ve eğlence sektörlerindeki işletmelere hibe desteği sağlamaktadır. Yarı zamanlı istihdam oranının erkekler için %35'e kıyasla kadınlar %55 olduğu Danimarka'da, hükümetin yarı zamanlı ücretlerin %90'ını kapsayan ücret destek programı, kadınların işgücüne katılımın dayanıklılığı için destek oluyor.

İkinci neden ise, pandemi sırasında kadınların üzerine düşen orantısız derecede yüksek iş yüküdür. Kanada'da yeni yürümeye başlayan veya okul çağındaki çocukları olan kadınlar arasındaki istihdam Şubat ve Mayıs 2020 arasında %7 düşerken, aynı yaştaki çocukların babalarında %4'lük bir düşüş yaşandı. Yürümeye başlayan veya okul çağındaki çocuğu olan bekâr annelerin istihdamı Şubat ve Haziran arasında %12 düşerken, bu oran bekâr babalar için %7 azaldı. Avustralya'da kadınların işgücüne katılımındaki hızlı toparlanmanın bir nedeni, krize müdahale tedbiri olarak getirilen çocuk bakım destekleridir. Avustralya hükümeti 6 Nisan - 12 Temmuz tarihleri arasında yaklaşık bir milyon aileye ücretsiz çocuk bakımı sağlarken, çocuk bakım tesislerine mali destek yardımı uyguladı.

İşgücüne katılımdaki cinsiyet farkını azaltmak için erken kriz müdahale önlemlerinin başarısından alınan dersler, gelecekteki COVID-19 kurtarma programlarına bilgi sağlayabilir. Önceki araştırmalar, kadınları işgücünü bıraktıktan sonra, yeniden kazandırmanın önemli bir zaman aldığını gösteriyor. Bu araştırma gösteriyor ki, kriz sırasında işte kalmayı sağlayan politikalar ciddiye alınmalıdır.

Namık TAN
TÜED
Araştırma Müdürü

SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU KÖŞESİ

AYIN YORUMU

YÜZDELİ ZAMLARIN YANSIMASI ADİL DEĞİL!

2021 yılı birinci altı ayda işçi ve Bağ-Kur emekli aylıklarına yapılan yüzde 8,37 zam, geniş bir kesimin aylıklarında sınırlı bir artış öngörmüştür. Aylıkları 1.500 TL'nin altında olan emeklilere yüzde 8,37 zammın uygulanmaması, doğru bir seçenek olmamıştır. Esas olan, gerçekçi bir taban aylığın belirlenmesi ve her zammın bütün ödemelere yapılmasıdır.

TÜİK tarafından 418 madde sepetinden hareketle hesaplanan tüketici fiyat artışları, emeklilerin harcamalarını ve çarşı-Pazar fiyatlarını temsil etmediğinden, açıklanan tüfe oranlarına olan güven tartışmalı bir duruma gelmiş ve emeklileri de korumaktan uzak kalmıştır.

Yüzdeli artışlar, emekli aylıklarındaki eşitsizleri de artıran bir uygulamaya dönüşmüştür. Mevcut artış sisteminin değiştirilmesi yoluna gidilmeli ve emekli aylıklarına intibak yapılarak gerçekçi bir artış sistemi getirilmelidir.

Yüzde 8,37 artışla; emekli aylığı 1.500 TL olanlara 125 TL, emekli aylığı 1.750 TL olanlara 146 TL, emekli aylığı

2.000 TL olanlara 167 TL, emekli aylığı 2.500 TL olanlara 109 TL zam yapılmıştır. Yüzdeli artışlar, emekli aylıklarındaki eşitsizleri de artıran bir uygulamaya dönüşmüştür. Mevcut artış sisteminin değiştirilmesi yoluna gidilmeli ve emekli aylıklarına intibak yapılarak gerçekçi bir artış sistemi getirilmelidir. Sistem değişikliğine kadar, emekli aylıklarına seyyanen zamlar yapılmalı ve milli gelir artışından pay verilmelidir.

Siz Sorun... Biz Cevaplayalım...

SORU: SSK ve BAĞ-KUR'dan ödenen yetim aylıklarında ortak bir kıstas var mı? Örneğin, 2008 öncesi babadan 4/a (SSK) ve anneden 4/a'dan (SSK) kalan yetim aylığının BAĞ-KUR olması durumunda uygulama farklılığı var mı?

CEVAP: Statüler Farklı da Olsa, Hak Sahibi Gelir ve Aylıklarda Eşitlik Sağlanmalı: 4/a'dan (SSK) olan anne ve 4/a'dan (SSK) olan babadan ayrı ayrı ölüm aylığına hak kazanılması durumunda (506 sayılı Kanunun 92 nci maddesi gereğince) yüksek olan aylığın tamamı, düşük olan aylığın yarısı ödenir. Benzer durum, Bağ-Kur emeklisi olduğunda ise, 4/b'li (Bağ-kur) olan anne ve 4/b'li (Bağ-Kur) olan babadan ayrı ayrı ölüm aylığına hak kazanılması durumunda; hak sahibi 18 yaşına kadar her iki aylığı alabilir. 18 yaşından sonra ise hak sahibine yalnızca yüksek olan aylık ödenir. Sosyal güvenlik sistemimizin farklılıklarına çözüm getirilmediğinden, eşit olmayan uygulamalar devam etmektedir.

SORU: Bir işyeri çalıştırmanın zorluklarını yaşayan bir sigortalıyım. Rahatsızlığım nedeniyle çalışma gücümde kayıplarım da var. Sigorta başlangıcım 2005 yılıdır. 269 4/a primim var. 1130 gün Bağ-Kur primim var. 1484 gün ise ihya yapmam gereken ödemem bulunuyor. Emekliliğim için önerilerinizi alabilir miyim?

CEVAP: Bağ-Kur Sigortalarının Prim Ödenmesinde Süreklilik Olmadığından, Aylığa Hak Kazanma Zorlaşmaktadır: İhyanızı mutlaka yapın. Bu durumda toplam prim ödeme gün sayınız, 2883 güne çıkıyor. Bağ-Kur'dan emekli olmanız için 5400 gününüzün olması gerekir. 2517 gününüz eksik. 7 yıl prim ödemeniz halinde Bağ-Kur'dan 62 yaşında emekli olabilirsiniz. Bir başka seçenek te, SGK'na başvurarak malulen emekli olmanız için hastaneye sekinizi isteyebilirsiniz. Yüzde 60 çalışma gücünüzde kayıp olduğuna ilişkin rapor oluşturulması durumunda, malulen de emekli olma seçeneğini de değerlendirebilirsiniz. Sigorta primleri zamanında ödenmediğinden, torba kanunlarla sigortalılık sürelerinin dondurulması yoluna gidilmektedir. Emekli olunmada prim ihtiyacınızın tamamlanmasında, dondurulan Bağ-Kur sigortalılık

sürelerinin tamamının ödenmesi isteniyor. Birçok sigortalı için ödeme gücünü aştığından, borçlanmalar yapılamıyor. Bağ-Kur sigortalıları için dondurulan sürelerin tamamı yerine emekli olunmada ihtiyacı kadar borçlanma hakkının getirilmesi gerekir.

SORU: SSK emeklisi olarak sosyal güvenlik destek primiyle çalışıyorum. Annem ve babam Emekli Sandığı emeklisi ve vefat ettiler. Her iki aylığı da alabilir miyim?

CEVAP: Yetim Aylıklarına Hak Kazanmada, Emekli Sandığı'ndan Yüksek Olan Aylık Tercih Edilir: Emekli Sandığı mevzuatında anne ve babadan aylığa hak kazanan yetim kız çocuklarına, her iki aylık ödenmez. SSK'dan gelir ve aylık alması veya çalışması, bir engel oluşturmaz. Evli olmamak koşuluyla, Emekli Sandığından anne ve babadan aylığa hak kazanan kız çocuklarına yüksek olan aylığı tercih etme hakkı var.

SORU: Bağ-Kur'dan emekliyim ve asıl aylığım 1350 TL olmasına rağmen, ek ödeme dahil 1.500 TL almaktayım. 2021 Ocak ayında emekli aylığının 1463 TL olduğunu e-devlet üzerinden gördüm. Bu durumda ne zaman zamlardan yararlanacağım?

CEVAP: Asgari Emekli Aylıkları, Asgari Ücretle Eşitlenmeli: Sizin gibi durumda olan çok sayıda emekliler var. Bu kapsamda olanların çoğunluğunu, 2017 sonrasında emekli olanlar oluşturuyor. Daha önceki yıllarda emekli olanlara yapılan seyyanen zamlar ve iyileştirmeler, 2017 sonrasında emekli olanlara yansıtılmaması, hak kaybına neden olmuştur. Sonuçta emekli aylıklarının düşmesi karşısında; 2019 yılında 1.000 TL, 2020 yılında 1.500 TL en az aylık ödemesi uygulaması başlatılmıştır. Sizin gibi durumda olanların emekli aylıkları 1.500 TL'ye gelene kadar zam almamasının izahı olamaz. Bu ödeme, sorunu çözecek bir içerikte olmamıştır. Türkiye Emekliler Derneği asgari emekli aylığının asgari ücretle eşitlenmesini ve emekli aylıklarına yansıtılan zamların bu ödemelere de yapılmasını savunmaktadır. Esas olan, emekli aylıklarında oluşan kayıplara çözüm olarak, emekli aylığı hesaplama sisteminde değişiklik yapılmadığıdır.

11. KALKINMA PLANI SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU RAPORU

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi başta olmak üzere çok sayıdaki uluslar arası belgede sosyal güvenliğin temel ve evrensel insan haklarından biri olduğu ve bu hakkın devlet tarafından yerine getirilmesi gerektiği kabul edilmiştir. Sosyal güvenlik sistemleri toplumdaki gelir dağılımı eşitsizliklerin azaltılması ve yoksulluğun giderilmesi, toplumsal barış ve huzurun sağlanmasında oldukça önemli bir role sahiptir. Anayasamızın 65. Maddesi gereğince sosyal devletin yükümlülükleri ile devletin ekonomik ve mali imkânları arasındaki dengenin gözetilmesi gerekmektedir. Bu maddeye dayanarak Anayasa Mahkemesi sosyal güvenlikle kazanılmış hakkı kabul etmemektedir. Buna dayanarak 1999 yılında 4447 sayılı kanunla emeklilik sisteminde yaş, aylık bağlama oranı ve aylık hesaplama yöntemlerinde bazı parametrik değişiklikler gerçekleştirilmiş, sosyal sigorta rejimleri birbirine yakınlaştırılmaya çalışılmıştır. Bu yeterli sonucu vermediğinden 2006 yılında 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile sosyal güvenlik kurumları tek çatı altında toplanmış, 2008 yılında çıkarılan 5510 sayılı sosyal sigortalar ve genel sağlık sigortası yasası ile tüm vatandaşlara eşit kapsam ve kalitede hizmet verecek genel sağlık sigortası sisteminin kurulması ve farklı standartlardaki çeşitli emeklilik rejimlerinin hak ve yükümlülüklerinin tek bir rejim altında birleştirilmesi öngörülmüştür.

Yoksullukla mücadelede BM sürdürülebilir kalkınma zirvesinde kabul edilen 2030 kalkınma hedeflerinde yer verilmiş, 30 Mayıs 2012 tarihinde Uluslararası çalışma örgütü (ILO) tarafından kabul edilen 202 sayılı ulusal kurum tabanları hakkındaki tavsiye kararında sosyal güvenliğin kapsamının genişletilmesi için özellikle dezavantajlı gruplar öncelikli olmak üzere temel gelir güvencesinin sağlanmasına yönelik stratejiler uygulanması öngörülmüştür. Kayıt dışı istihdam sosyal güvensizlik yaratmaktadır. Bu nedenle sistemin finansman açıklarının GSYH'ya oranında ciddi bir gerileme gözlenmemektedir. Yeni düzenlemeler, emekli aylığı hesaplama formüllerinin daha adil, istihdamda kalmayı teşvik edici ve çalışma süresi uzadıkça aylığı artıracak bir biçimde düzenlenmesi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bireysel emeklilik sisteminin geliştirilmesi için önemli adımlar atılmıştır. Ortalama yaşam süreleri de dikkate alınarak emeklilik yaşı yükseltilmiş, ancak bu durum ileri yaşlarda işgücü piyasasında olacak kişiler için politikalar geliştirilmesi gerekliliğini de ortaya çıkarmıştır.

Toplumların yaşlanması karşısında uzun dönemde bakıma ihtiyaç artmıştır. Bunun sonucunda bakım ihtiyacının bir sosyal risk olarak sosyal güvenlik sisteminde yer alması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Aile ödenekleri ve bakım sigortası konusu, devletin katkısı olacağı varsayılarak sosyal tarafların katılımıyla değerlendirilmelidir. Sosyal yardım ve hizmetlerin kayıt dışı istihdamı teşvik edici ve sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğini riske atan bir sistem haline getirilmesine izin verilmemelidir. Sosyal güvenlikle norm ve standart birliğinin sağlanması, Anayasanın eşitlik ilkesi gereği zorunluluk olmasına rağmen, temel sorun olmaya devam etmektedir.

Sosyal güvenlik haklarının yeterliliğinin sağlanması, erişilebilir bir sosyal yardım sisteminin oluşturulması hedeflerinde geri kalmıştır. 4447 sayılı yasa ile emeklilik yaşı kademeli geçişlerle kadınlarda 38 den 58'e , erkeklerde 43 den 60'a çıkarılmıştır. 5510 sayılı yasa ile erkeklerde 2036-2044 döneminde, kadınlarda ise 2036-2048 döneminde kademeli olarak 65 yaşa yükseltilmiştir. Aynı şekilde aylık bağlama oranları 4447 sayılı yasada ilk 10 yıl ilk 360 gün için yüzde 3,5 sonraki 15 yıl her 360 gün için yüzde 2, sonraki her 360 gün için yüzde 1,5 olarak düzenlenmiştir. 5510 sayılı yasa ile aylık bağlama oranları her 360 gün için yüzde 2 olarak düzenlenmiştir. 1 Ocak 2000 ile 30 Eylül 2008 dönemi için 4447 sayılı yasa ile prim kazançlarının güncellenmesinde yıllık tüfe ve GSYH artışlarının yüzde 100'ü , 1 Ekim 2008 sonrası 5510 sayılı yasa ile GSYH artışlarının yüzde 30'u esas alınmıştır. Bu düzenlemeler ile taban aylıkları önemli ölçüde düşürülmüştür. 6283 sayılı kanunla 2000 öncesi yaklaşık 2 milyona yakın işçi emeklisi , dul ve yetimlerinin gelir ve aylıklarında intibak yapılmıştır. 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla intibak farkları aylık ve gelirlere ilave edilmiştir.

Bireylerin emeklilik döneminde hayat standartlarını koruyabilmeleri için bireysel emeklilik sistemi getirilmiştir. Sisteme girenlere 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren yüzde 25 katkı payı ödenmektedir. 6824 sayılı Kanunla Esnaf Ahilik Sandığı oluşturulmuş, ancak yürürlüğü sürekli ertelenmiştir. Mevzuatta sıklıkla değişiklikler yapılması ayrı bir sorun yaratmaktadır. Anayasa Mahkemesinin iptal kararları ile 1 Ekim 2008 öncesi işe başlayan memurların emekli aylıklarının hesaplanmasında eski sisteme devam edilirken bu tarihten sonra işe başlayanlar yeni sistemde işçi ve bağımsız çalışanlarla aynı hükümlere tabi kılınmıştır. Bu durum ilerde memurların emekli aylıklarında büyük eşitsizliklere yol açacaktır. Sigortalıların çeşitli sigorta kolları açısından sistemden elde edecekleri edimler ve edimlere hak kazanma koşullarında farklılıklar devam etmektedir. Tüm parametrelerin bütün dönemleri kapsayacak şekilde daha hakkaniyetli, istihdam da kalmayı teşvik eden ve çalışma süresi uzadıkça emekli aylığını artıracak bir kurgu içinde düzenlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu durum intibak yasalarının çıkarılmasına neden olacaktır. Nesillerarası dayanışmanın daha adil olması için emekli aylığı hesaplama formülleri ve diğer parametrelerde yeni bir geçiş düzenlemesi şarttır.

Çalışan emeklilerin ödediği sosyal güvenlik destek primleri kayıt dışılığı önleyecek ve ödenen prim karşılığında ilave haklar sağlayacak bir yaklaşımla gözden geçirilmelidir. Tamamlayıcı mesleki emeklilik sistemi mahiyetinde OYAK gibi kuruluşlar ortaya konmalıdır. Temel amacı sosyal adaleti sağlamak olan sosyal güvenlik sisteminden gittikçe uzaklaşmaktadır. Sık çıkarılan prim yapılandırılmaları ve borçlanma yasaları sisteme olan güveni ortadan kaldırmaktadır. 11. Kalkınma planı döneminde merkezi yönetim bütçesinden sosyal güvenlik sistemine yapılacak bütçe transferlerinin GSYH oranının yüzde 3,6 yı düşünülmesi hedeflenmektedir. Aktif pasif oranının 2'ye çıkarılması, bireysel emeklilik sistemindeki katılımcıların toplam fon varlığının GSYH ye oranının yüzde 4'e yükseltilmesi diğer hedeflerdir. Kişilerin çalışma hayatında daha uzun süre kalması teşvik edilecektir. Kadınların sigortalılık başlangıçlarından önceki doğumlara ilişkin süreleri borçlanmaları imkanı getirilecektir. İşsizlik ödeneği alınan dönem için sigortalılara borçlanma imkanı yaratılacaktır. Son dönemde artan yabancı işgücünün kayıt altına alınabilmesi için kurumlar arası işbirliği ve etkin denetim mekanizmaları oluşturulacaktır. Emekli aylığı hesaplamalarında kullanılan parametreler istihdamda kalmayı teşvik eden ve çalışma süresi uzadıkça emekli aylığını artıracak şekilde düzenlenecektir. Yaşlı işçiler için istihdam olanaklarının geliştirilmesi sağlanacak ve yaşam boyu öğrenme programları uygulanacaktır. Kamunun ihtiyaç duyacağı alanlar için nitelikli personelin emeklilik yaş haddi sınırlarının artırılarak daha uzun süre çalışmaları sağlanacaktır.

Rapora göre ekonomik kriz ve doğal afetlerle sınırlı istisnai haller dışında prim affı yapılmayacak, yurt dışı borçlanma uygulaması kademeli olarak kaldırılacaktır. Yurt dışı borçlanma yapacakların başvuru yaptığı tarihteki yürürlükte olan parametrelere göre aylıkları bağlanacaktır. Sigortalıların çalışma koşullarından kaynaklı farklı uygulamalar dışında hak ve yükümlülüklerine ilişkin farklı norm ve standartlar ortadan kaldırılacaktır. Sosyal güvenlik kurumunun özerkliğini artırılması için gerekli mevzuat düzenlemeleri hayata geçirilecektir. Tamamlayıcı emeklilik kurumlarının kapsamı genişletilerek bireysel emeklilik sistemi dışında sektör, iş kolu veya meslek esasıyla tamamlayıcı emeklilik kurumlarının kurulması sağlanacaktır. Devlet memurlarına yönelik OYAK benzeri yardımlaşma sandıkları oluşturulacak, özel sektöre de işçi ve işveren taraflarının mutabakatıyla bu tarz yardımlaşma sandıkları kurabilme imkanı verilecektir.

Önerilerin sosyal adaleti sağlamasını, gelir dağılımında ki eşitsizliğin önlenmesini, emekli aylıklarının iyileştirilmesini sağlaması beklentimizdir. Türkiye Emekliler Derneği önerilerin gerçekleştirilmesinin takipçisi olacaktır.

TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ
HABER BÜLTENİ

TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ
Adına Sahibi
Kazım ERGÜN
Genel Başkan

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Gazi AYKIRI
Genel Sekreter

Basım Tarihi: 24/12/2019

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mehmet Emin TANGÖREN

YAZI KURULU
Gazi AYKIRI
Ömer KURNAZ
Arif YILDIZ
Abdülkadir ERSAL

Yayın Türü:
Yerel Süreli Yayın

YÖNETİM YERİ

Anıttepe Mah. Işık Sk. 11/1
Tandoğan / ANKARA
Tel: (0.312) 230 34 28-29-89
Faks: (0.312) 230 16 41-92
www.tued.org.tr
tuedbasin@tued.org.tr

Basım Yeri: İLK SAN MATBAASI
İvedik Org. San. Böl. Ağaç İşleri
521 Sok. No: 35 ANKARA Tel:0312.3943955